

hadde Lejlighed til at udtale mig imod her i Tinget. Jeg var, da Spørgsmaalet sidst var fremme her, tilbøjelig til at sige, at jeg vilde godt opre den offentlige Valghandling for at faa hemmelig Afstemning indført, idet jeg gik ud fra, som det vil ses af Rigsdagstidenden, at i Stedet for den offentlige Valghandling vilde der fremkomme en hel Masse Valgmøder, hvor Kandidaterne mødte, og hvor altsaa Vælgerne vilde faa Lejlighed til at tale med de Folk, der stillede sig frem for at blive valgte. Men siden, da har jeg haft Lejlighed til at se, at mit daværende Standpunkt var urigtigt, og jeg har egentlig faaet det at føle paa en ret tydelig Maade. Det gik nemlig saaledes til, da jeg blev valgt i Aarhus, at det ene Parti holdt kun lukkede Møder for sine egne Meningsfæller, men slet ikke ellers vovede sig frem noget Sted. Da jeg saa Valgdagen stod paa Valgtribunen, kom der en ældre Mand hen til mig og sagde: „Goddag, det er godt Vejr i Dag.“ „Ja det er det“ sagde jeg, og saa vekslede vi et Par smaa Bemærkninger, hvorefter vi skiltes fra hinanden. Jeg gik da hen til en af mine Stillere og spurgte: „Hvem var den Mand?“ Og jeg fik til Svar: „Hvad? Kender Du ikke ham? Det var jo Din Modkandidat!“ At noget saadant kan indtræffe, viser, at det er aldeles nødvendigt, at der er en Dag, hvor Vælgerne kunne faa de Mænd, der opstilles, at se og at høre, thi ellers kan det ske, at den Mand, der vælges, er aldeles ukendt, og at ogsaa hans Anskuelser, naar de ere udtalte for lukkede Døre, og en stor Del Vælgerne have været afstaaerne fra at høre ham, ere ukendte for en stor Del Vælgerne i den Kreds, han skal repræsentere. Jeg har derfor skiftet Standpunkt paa dette Omraade. Jeg mener, at vi ikke bør fravige den offentlige Valghandling paa Valgdagen. Hvorledes det saa gaar med Raaringen, bliver noget andet. Jeg vil indrømme, at den kan godt falde bort, den bliver til Dels oversloddiggjort, men maaste bør den bibeholdes i det Tilfælde, hvor der ikke stiller sig mere end een Kandidat, idet man derved kan spare Vælgerne for en hel Del Bryderier. Stiller der sig derimod flere, vil der jo altid blive skriftlig Afstemning. Det var egentlig kun det, som jeg vilde tillade mig at udtale. Jeg vil advare det kommende Udvalg mod at

gaa ind paa, at den offentlige Forhandling paa Valgdagen bortfalder, thi det turde have de Ulemper, som jeg har paaapeget. Med Hensyn til at Afstemningen skulde foregaa i Kommunerne, falder det for saa vidt ogsaa bort, naar man bibeholder den offentlige Valghandling. Der er dog Grunde, hvorfor man ikke skulde gaa dertil, og det er Hensynet til de smaa Kommuner. Man kan lave den hemmelige Afstemning, hvordan man vil, i disse smaa Kommuner, hvor der kun er en Hundrede Vælgere eller der omkring, og hvor man kender hinanden saa aldeles nøje, vil man paa sine Fingre kunne regne ud, hvorledes den vedkommende har stemt. Hvis Afstemningen skulde hentlægges til Kommunerne, bør i alt Fald flere Kommuner slaas sammen, saa at Afstemningen kommer til at omfatte et vist større Antal Vælgere, som have Betingelserne for at kunne være nogenlunde ukendte for hinanden. Jeg har kun gjort disse Bemærkninger for at anbefale Lovforslaget. Hidtil har det jo, som sagt, nærmest set ud, som om det kun var paa Sjælland og særlig Sydsjælland, at Lampen brændte; men vi Syder vide, at den brænder lige saa godt i Jylland. Om vi end maaste ere lidt roligere og sindigere og have noget mere Modstandskraft der, er det jo saadan, at der ogsaa derovre bliver øvet ikke saa lidt Valgtryk, som det vel kunde være rart at undgaa.

Svend Høgsbro: Den, om jeg saa maa sige, noget flotte Maade, hvorpaa det ærede Medlem fra Frederiksborg Amts 3dje Valgkreds (Dinesen) omtalte Valgtryk, kunde jo nok friste en til at gaa noget nærmere ind paa de mange Erfaringer, man i saa Henseende har gjort. Jeg skal dog ikke gøre det ved denne Lejlighed eller paa dette Tidspunkt. Jeg skal nøjes med at henviser det ærede Medlem og andre, der kunde ønske at se, hvorledes det i Virkeligheden gaar til paa dette Omraade, navnlig i den nævnte Egn, hvor Valgtryk maaste herfter stærkest i Sydsjælland, til de mangfoldige Valgflager, som i de senere Aar ere indkomne til Folketinget, og hvis Behandling foreligger i Rigsdagstidenden, enten i Tillæg B. eller i Forhandlingerne her i Tinget. Der er der givet et rigt Billede af, hvorledes det er gaaet til i min Valgkreds, og de Erfaringer, jeg